

PORNAINEN, LAIDUNALUEEN ASEMAKAAVA

VASTINERAPORTTI 27.11.2019

KAVAEHDOTUS 21.8.2019, NÄHTÄVILLÄ 29.8. – 30.9.2019

Uudenmaan liitto ilmoitti 26.9.2019, ettei se anna lausuntoa kaavaehdotuksesta.

Lausuntoja ja muistutuksia on voitu lyhentää.

LAUSUNTO	VASTINE JA TOIMENPITEET (liha-voitu)
<p>1. Museovirasto</p> <p>Koska Pornaisten kunnan arkeologinen inventointi on nykyäänkäytön kannalta vanhentunut, edellytti Museovirasto luonnosvaiheen lausunnossaan suunnittelualueelle tehtäväksi arkeologisen inventoinnin. Inventointi tehtiin 28.9.2018 (Mikroliitti Oy). Inventoinnissa ei kaava-alueelta löydetty muinaismuistolain (295/63) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä.</p> <p><u>Museovirastolla ei ole arkeologisen kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa kaavaehdotukseen.</u></p> <p>Rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta kaavasta lausuu Museoviraston ja maakuntamuseon välisen yhteistyösopimuksen perusteella Itä-Uudenmaan maakuntamuseo.</p>	<p>3.9.2019</p>
<p>2. Ympäristöterveydenhuolto, Porvoon kaupunki</p> <p>Ympäristöterveysjaosto katsoo, että pohjavesialueelle, jolla käytettäviä lannoitteita ja torjunta-aineita on tarve erityisesti rajoittaa, ei ole tarkoituksenmukaista suunnitella palstaviljelyä.</p>	<p>Palstaviljelyalue toimii esim. lähialueen asukkaiden omatoimiviljelyalueena. Se on luonteeltaan verrattavissa oman pihan kasvimaahan; toki palstaviljelyalueen lannoitteiden aiheuttama mahdollinen pistemäinen kuormitus on suurempi. Yleismääräyksissä on pyritty huomioimaan pohjaveden suojelu mm. lannoitteiden osalta mahdollisimman huolellisesti.</p> <p>Palstaviljelyaluetta ei poisteta, mutta RP-aluemerkintään lisätään ”/pv”, ja kaavamääräykseen lisätään viittaus yleismääräysten pohjaveden suojelua koskevaan pykälään. Näin pohjaveden suojelu tulee koskemaan myös varsinaisen pohjavesialueen ulkopuolista RP-alueen osaa ja pohjavesi tulee varmemmin huomioitua toteutusvaiheessa.</p>

LAUSUNTO
**VASTINE JA TOIMENPITEET (liha-
voitu)**
3. Uudenmaan ELY-keskus
26.9.2019
Liikenne

Nyt suunniteltavalta asemakaava-alueelta tulee toteuttaa turvalliset ja toimivat kevytliikenneyhteydet Kirkkotien maantien 1494 pysäkeille sekä jalan- kulku- ja polkupyörätielle.

Kaava-alueen sisällä on pyritty huomioidaan kevyen liikenteen turvalliset yhteydet katualueiden leveyksillä ja poikittaisella yhteydellä Onnentaipaleen, Purotien ja Laiduntien välillä.

Kirkkotien katualueen sisäisiä toimenpiteitä ei ratkaista asemakaavassa, vaan tie-/katusuunnittelun yhteydessä (esim. liikenteenjakajin, suojatein ja mahdollisella Kirkkotien eteläpuolisella kevyen liikenteen väylällä).

Ei toimenpiteitä.

Pohjavesi

Kaava-alueen eteläosa sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä Hyötinmäen pohjavesialueella. Pohjavesialueen luoteisosassa sijaitsee Hyötinmäen vedenottamo, jonka vedenottokaivosta on matkaa AO-alueen etelälaitaan noin 180 metriä. Hyötinmäen vedenottamolla on aloitettu koepumppaus syyskuussa, minkä tarkoituksena on tutkia vedenottomäärän lisäämistä vedenottamosta. Pumppausmäärän lisääntyminen voi muuttaa pohjaveden virtauskuvaa ja pohjavettä saattaa virrata ottamolle myös pohjavesialueen pohjoisosasta.

Pohjavesialueella olevalle kaavanosalalle on suunniteltu erillispienalojen korttelialue, palstaviljelyalue ja lähivirkistysalue. ELY-keskus toistaa aiemman lausuntonsa AO-korttelin osalta ja suosittelee sen siirtämistä pohjavesialueen ulkopuolelle. Syynä tähän on tontinhankkijoiden tasapuolinen kohtelu ja pohjavedenottamon vedenlaadun turvaaminen.

Pohjavesialueelle sijoittuvaa AO-korttelia ei poisteta asemakaavasta. Pohjavesi huomioidaan kuitenkin siten, että pv-alueella tai sen läheisyydessä oleville AO-kortteleiden 304 ja 305, sekä yleisen pysäköintialueen (LP) ja palstaviljelyalueen (RP) merkintään lisätään ”/pv”, ja kaavamääräykseen lisätään viittaus yleismääräysten pohjaveden suojelua koskevaan pykälään. Näin pohjaveden suojele tulee koskemaan myös varsinaisen pohjavesialueen ulkopuolisia, sitä lähellä olevia rakentamisen alueita. Samalla pohjavesi tulee varmemmin huomioitua toteutusvaiheessa.

Ko. alueet ovat kunnan omistuksessa, joten pohjavesialueelle rakentamisen mahdolliset korkeammat kustannukset eivät aiheuta epätasapuolista kohtelua, varsinkin kun, kuten edellä todettu, pohjaveden huomioiminen on kaavasta havaittavissa.

Kulttuuriympäristö

Asemakaavaehdotus on kehittynyt luonnosvaiheesta kulttuuriympäristön paremmin huomioivaan suuntaan. ELY-keskuksella ei ole huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

4. Porvoon museo
24.9.2019

Kaavan luonnosvaiheessa Porvoon museo totesi, että ottaen huomioon ylempien kaavatasojen alueen maiseman arvoa painottavat reunaehdot, on asumisen tuominen MA-alueelle sekä maakunta- että yleiskaavan vastaista ja siitä tulee luopua.

LAUSUNTO
**VASTINE JA TOIMENPITEET (liha-
voitu)**

Kaavahanke on edennyt myönteiseen suuntaan, ja jatkosuunnittelun yhteydessä on asuinkeuhkaloalueet poistettu sekä erillispientaloja peltoalueelta vähennetty.

Maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta kaavaa tulisi kehittää vielä niin, että korttelin 302 läntisin, peltoalueelle tuleva tontti tulisi karsia kaavasta.

Muilta osin Porvoon museolla ei ole kaavaehdotukseen huomioitavaa.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta toimivaltainen viranomainen on Museovirasto Itä-Uudenmaan maakuntamuseon ja Museoviraston välisen yhteistyösopimuksen nojalla.

Asemakaavan myötä kunnalle tulee rakennettavaksi uutta katua ym. infraa. Laiduntien varteen tulee lopulta suhteellisen vähän erillispientalotontteja. Ko. tontin poistaminen ei juurikaan vähennä infrarakentamisen määrää. Taloudellisista syistä ko. tonttia (302-6) ei poisteta asemakaavasta, mutta sen rakennusala rajataan muita tontteja tiukemmin siten, että rakentaminen sijoittuu ylärinteen puolelle.

Todettakoon, että asemakaavaan liittyen on laadittu myös rakentamistapaohjeet, joiden noudattamisella vaikutukset maisemaan jäänevät vähäisemmiksi ja rakentamisen sopeutuvat paremmin ympäristöönsä. Esim. korttelin 302 osalta on mainittu, että päärakennuksen pääasiallisen julkisivumateriaalin tulisi olla puuta.

5. Kuntakehitysjaosto
12.9.2019

Alueen omaleimaisuus mahdollistaa monimuotoisen asumisen ja lisää keskusta-alueen tonttitarjontaa. Palvelut sijaitsevat tavoitettavalla etäisyydellä ja kevyen liikenteen yhteyksien varrella. Luontoarvot on huomioitu suunnittelussa erinomaisesti. Lähivirkistysalue (VL) antaa myös mahdollisuuden joki-alueen myöhempää virkistyskäyttöä varten. Alueen jatkomarkkinoinnissa tulisi käyttää nykyaikaisia visuaalisia markkinointikeinoja ja luoda myös mielikuvaa alueelle muuttoa harkitseville. Alue on erinomainen myös lapsiperheille sijaintinsa (päiväkoti ja valmis kevyen liikenteen väylä) sekä koulujen läheisyyden (alle 2 km) vuoksi. Myös saavutettavuus on huomioitu ja vanhusten palvelut löytyvät alueen välittömästä läheisyydestä (esimerkiksi kotona asumisen tukipalvelut). Alue sopii monipuolisen tonttitarjonnan vuoksi eri tyyppiseen rakentamiseen joko yksittäisinä rakennusprojekteina tai alueittain rakennettavana (kytketyt pientalot).

Ei toimenpiteitä.

6. Sivistyslautakunta
18.9.2019

Sivistyslautakunnalla ei ole lisättävää 28.3.2018 annettuun lausuntoon. (Sivistyslautakunta 28.3.2018:

Laidunalueen kaava-alue sijaitsee keskeisellä paikalla lähellä Pornaisten sivistys- ja muita kunnan palveluita. Kaava-alue ei edellytä tonttivarauksia sivistystoimen näkökulmasta, vaan alueen asukkaat voivat tukeutua kohtuullisen etäisyyden päässä sijaitseviin sivistyspalveluihin ml. koulut ja päiväkodit.

Lähialueella sijaitsevien palveluiden hyödyntäminen edellyttää, että kaavoituksen kaikissa vaiheissa hyvien kulkuyhteyksien mahdollistamiseen kiinnitetään erityistä huomiota keskustan, kirjaston, lähikouluna toimivan Yhtenäis-

Kaava-alueen sisällä on pyritty huomioimaan kevyen liikenteen turvalliset yhteydet katualueiden leveyksillä ja poikittaisella yhteydellä Onnentaipaleen, Purotien ja Laiduntien välillä.

Kirkkotien katualueen sisäisiä toimenpiteitä ei ratkaista asemakaavassa, vaan tie-/katusuunnittelun yhteydessä (esim.

LAUSUNTO	VASTINE JA TOIMENPITEET (liha-voitu)
<p><u>koulun, Linnunlaulun päiväkodin ja liikuntapaikkojen suuntiin. Kevyen liikenteen väylät tulee suunnitella siten, että yhteydet ovat turvallisia kaiken ikäisille lapsille ja nuorille.)</u></p>	<p>liikenteenjakajin, suojatein ja mahdollisella Kirkkotien eteläpuolisella kevyen liikenteen väylällä).</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>7. Telia Finland</p>	<p>29.8.2019</p>
<p>Suunnitellulla kaavamuutosalueella ei ole Telian infraa. Teliällä ei huomautettavaa kaavamuutokseen.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>

MUISTUTUKSET	VASTINE JA TOIMENPITEET (liha-voitu)
<p>MU 1</p>	<p>30.9.2019</p>
<p>Laidunalueen asemakaavan ehdotuksena on alueelle laajaa asuinrakentamista. Rakentaminen aiheuttaa alueelle merkittävää autoliikenteen lisääntymistä, joka vastaavasti lisää hiilijalanjälkeä. Pornaisissa ei ole työpaikkoja eikä juurikaan palveluita, sekä myös kunnollinen julkinen liikenne puuttuu, joten kaikki toiminta on autojen käytön varassa naapurikuntiin ja myös Helsinkiin. Nykyään perheissä on monesti kaksi autoa ja sen lisäksi nuorison omat kulkuvälineet. Näiden yhteissummuna kasvava autoliikenne on ympäristölle haitaksi, varsinkin jos asiaan ei ole esitetty mitään kompensatiota. Kasvi- ja maapalstan perustamista ei voi pitää kompensatiiona, koska sinnekin pääsääntöisesti liikuttaisiin autoilla. Nykyinen ajattelutapa ennemminkin suosii autoliikenteen vähentämistä, eikä sen lisäämistä, kuten Pornaisissa tässä tapauksessa.</p> <p>Mustijoen ympäristö on sen verran hieno ja ainutlaatuinen ympäristö, että sitä kannattaisi mieluummin säästää kuin rakentaa tiiviisti täyteen.</p>	<p>Asemakaava on voimassa olevan Pornaisten kirkonkylän osayleiskaavan mukainen, ainakin rakentamisen tyyppin ja sijoittumisen osalta. Osayleiskaavan mukaan rakentamisen tulee olla pientalovaltaista (AP). Lisäksi asemakaava huomioi osayleiskaavan avoimen peltoalueen ja pellon ja Kirkkotien välisen virkistysalueen, jälkimmäisen jopa yleiskaavaa paremmin sijoittamalla sen purouoman kohdalle.</p> <p>Autoliikenne lisääntyy kieltämättä uuden asuinalueen myötä. Todettakoon, että Kirkkotien varressa on linja-autopysäkit ja kevyen liikenteen väylä, joten uudet alueet tukeutuvat myös niihin.</p> <p>Palstaviljelyaluetta ei ole pyritty esittämään kompensatiiona ympäristöhäiriöille. Viljelyalue sopii myös alueen asukkaille, ja se voi parantaa myös alueen yhteisöllisyyttä.</p> <p>Mustijoen ympäristön osalta asemakaava noudattaa lähes täysin osayleiskaavaa jättämällä rantavyöhykkeen avoimeksi ja rakentamatta.</p> <p>Ei toimenpiteitä.</p>

Sweco Ympäristö Oy

Pasi Vierimaa
Kaavoitusarkkitehti
Arkkitehti SAFA, YKS 492

Työnumero: 20600989